

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ, МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ ТА МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 182

18 червня 26

**15:00, м. Київ,
режим відеоконференції**

Головуючий: РАДУЦЬКИЙ М.Б. – Голова Комітету.

Присутні:

Члени Комітету: Булах Л.В., Вірастюк В.Я., Гурін Д.О., Дмитрієва О.О., Дубнов А.В., Заславський Ю.І., Зінкевич Я.В., Зуб В.О., Кузьмініх С.В., Перебийніс М.В., Стефанишина О.А.

Відсутні:

Члени Комітету: Вагнер В.О., Дубіль В.О., Дубневич Я.В., Макаренко М.В.

Запрошені:

Ляшко В.К. – Міністр охорони здоров'я України; Гончар Є.В. – заступник Міністра охорони здоров'я України.

Гусак Н.Б. – Голова Національної служби здоров'я України.

Пронів Т.А. – в.о. Голови Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Зарудська Ю.О. – директор департаменту якості лікарських засобів та крові; Трубачова Я.В. – начальник управління державного регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і протидії їх незаконного обігу; Гедз Т.А. – в.о. начальника управління оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами; Долговський А.В. – заступник начальника управління оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами - начальник відділу контролю та ліцензування господарської діяльності з оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами.

Адаманов Е.Б. – Директор державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України»; Пахомова Д.В. – заступник директора державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України».

Гулько В.Ю. – заступник начальника управління організації досудового розслідування – начальник 2-го відділу (організації розслідування корупційних злочинів) Головного слідчого управління Національної поліції України; Жуковський В.В. – заступник начальника 2-го відділу (протидії злочинам у медичній сфері) 2-го управління (протидії організованим формам злочинності в органах державної влади) Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України.

Сандига М.В. – заступник Голови Антимонопольного комітету України – державний уповноважений.

Донченко Т.М. – заступник керівника департаменту з питань гуманітарної безпеки та координації кризового реагування Апарату РНБО України.

Колобродова О.В. – представник Уповноваженого Верховної Ради України з питань дотримання соціальних та економічних прав.

Хабіхт Я. – представник Бюро ВООЗ в Україні.

Гук А.П. – член Експертної Ради при Комітеті Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Кубанський С.А. – Голова Професійної спілки працівників охорони здоров'я України.

Гук А.П. – член Експертної ради при Комітеті Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Клименюк Ю. – уповноважений представник громадської організації «Асоціація фармацевтів України».

Присяник Л.Ф. – голова правління громадської організації «Вінницька обласна асоціація фармацевтів «КУМ ДЕО».

Присутні:

Керівник секретаріату Комітету Марченко Д.О., заступники керівника секретаріату Комітету Зброжек С.І., Семерунь І.В., головні консультанти секретаріату Комітету Галайко С.А., Глуговський С.Б., Ніколаєнко І.В., Ростовцева К.Л., Трапезова Т.С., Черноус Н.В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про стан виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про додаткові заходи щодо забезпечення доступності лікарських засобів для українців», уведеного в дію Указом Президента України від 12 лютого 2025 року № 82/2025.

2. ВООЗ в Україні: пріоритети співпраці та плани на 2026 рік.

РІЗНЕ:

3. Щодо забезпечення належного функціонування системи екстреної медичної допомоги під час повітряних тривог та напрацювання механізмів, які дозволяють забезпечити баланс між безпекою медичних працівників і необхідністю своєчасного надання допомоги громадянам у невідкладних станах.

4. Про стан реалізації законодавства у сфері обігу медичного канабісу.

5. Народний депутат України Заславський Ю.І.

(Текст стенограми засідання Комітету додається)

1.

СЛУХАЛИ:

Про порядок денний засідання Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування на 18 червня 2026 року.

Інформує: *Радуцький М.Б.* – Голова Комітету.

Голова Комітету, народний депутат України Радуцький М.Б. поінформував, що у різному за пропозицією народного депутата України Дмитрієвої О.О. буде розглянуто ще одне організаційне питання – щодо нагородження Подякою Комітету та вніс пропозицію розглянути першим друге питання проєкту порядку денного – ВООЗ в Україні: пріоритети співпраці та плани на 2026 рік.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити розісланий народним депутатам України – членам Комітету проєкт порядку денного засідання Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування на 18 червня 2026 року із врахуванням доповнень та пропозиції Голови Комітету, народного депутата України Радуцького М.Б.

Рішення прийнято більшістю голосів

(на час голосування присутніх народних депутатів України – членів Комітету – 12; відсутній на зв'язку – 1 (*Дубнов А.В.*); «за – 11 (*Радуцький М.Б., Булах Л.В., Вірастюк В.Я., Гурін Д.О., Дмитрієва О.О., Заславський Ю.І., Зінкевич Я.В., Зуб В.О., Кузьмініх С.В., Перебийніс М.В., Стефанишина О.А.*); проти – 0; утрималися – 0»).

2.

СЛУХАЛИ:

ВООЗ в Україні: пріоритети співпраці та плани на 2026 рік.

Інформує: *Хабіхт Я.* – представник Бюро ВООЗ в Україні.

Представник Бюро ВООЗ в Україні Хабіхт Я. поінформував про стратегічні пріоритети діяльності Бюро ВООЗ в Україні на 2026 рік, зокрема: продовження гуманітарного реагування в умовах війни, підтримка прифронтових регіонів, психічне здоров'я, а також довгострокове відновлення та реформа системи охорони здоров'я відповідно до Стратегії співпраці з Україною на 2024-2030 роки.

Голова Комітету, народний депутат України Радущкий М.Б. подякував Хабіхту Я., який завершує свою каденцію в Україні, за тісну та плідну співпрацю з Комітетом, проведену роботу, лідерство, підтримку та вагомий внесок Бюро ВООЗ в Україні у зміцненні української системи охорони здоров'я в умовах війни.

Питання заслухано.

3.

СЛУХАЛИ:

Про стан виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про додаткові заходи щодо забезпечення доступності лікарських засобів для українців», уведеного в дію Указом Президента України від 12 лютого 2025 року № 82/2025.

Інформують: *Радущкий М.Б.* – Голова Комітету, *Ляшко В.К.* – Міністр охорони здоров'я України, *Гусак Н.Б.* – Голова Національної служби здоров'я України, *Жуковський В.В.* – заступник начальника 2-го відділу (протидії злочинам у медичній сфері) 2-го управління (протидії організованим формам злочинності в органах державної влади) Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, *Сандига М.В.* – заступник Голови Антимонопольного комітету України – державний уповноважений, *Донченко Т.М.* – заступник керівника департаменту з питань гуманітарної безпеки та координації кризового реагування Апарату РНБО України.

Голова Комітету, народний депутат України Радущкий М.Б. поінформував учасників засідання про те, що Комітетом забезпечено виконання усіх завдань, передбачених рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року, що стосувалися прийняття рішень на законодавчому рівні. Зокрема, спільно з МОЗ України було розроблено три закони, які вже прийняті Верховною Радою України. Це:

1. Закон № 4239-ІХ від 12 лютого 2025 року, яким врегульовано низку питань в сфері обігу лікарських засобів, а також передбачено введення в дію нового Закону «Про лікарські засоби» з 1 січня 2027 року;

2. Закон № 4362-ІХ від 16 квітня 2025 року, яким врегульовано окремі питання у сфері інтелектуальної власності;

3. Закон № 4454-ІХ від 15 травня 2025 року, яким у національне законодавство імплементовано положення Болар.

Міністр охорони здоров'я України Ляшко В.К. поінформував про стан виконання рішення РНБО від 12 лютого 2025 року, зокрема про ключові заходи із стабілізації цін на ліки в Україні, а саме:

1. Створення нормативних підстав (прийнято Закон України від 12.02.2025 р. № 4239-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо особливостей державної реєстрації лікарських засобів, які можуть закуповуватися особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я» та підзаконні акти для впровадження Національного каталогу цін, врегулювання маркетингу, підвищення прозорості ціноутворення).

2. Врегулювання маркетингу (заборонено маркетингові, промоційні та інші платежі між виробниками, дистриб'юторами та аптеками – усунуто приховані складові ціни; для виробників та імпортерів лікарських засобів встановлено ліміт маркетингових послуг).

3. Добровільне зниження цін виробниками (підписано декларацію з українськими виробниками – зниження цін на визначені переліки препаратів (300 + позицій найбільш вживаних ліків).

4. Реферування цін та декларування, що унеможливило завищення цін відносно міжнародних орієнтирів.

5. Обмеження торговельних націнок.

6. Відновлення планових та позапланових перевірок ціноутворення.

Також Міністр акцентував увагу на теперішніх тенденціях аптечного ринку лікарських засобів, відзначивши, що вітчизняні ліки переважають у споживанні українців, проте на імпортні ліки люди витрачають загалом більше коштів. Ліки середньої і низької вартості складають основу споживання.

Він також наголосив на потребі розширення державної програми реімбурсації «Доступні ліки» за рахунок включення до неї усіх рецептурних препаратів для лікування серцево-судинних хвороб, доступних в Україні, та поінформував учасників засідання про прийняту з цією метою Постанову Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 № 742 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо удосконалення програми реімбурсації лікарських засобів».

Міністр висловив пропозицію та готовність презентувати на одному з чергових засідань Комітету напрацювання МОЗ України та Асоціації «Виробники ліків України» для забезпечення громадян якісними препаратами за найнижчими цінами, а також їхньої реімбурсації.

Голова Національної служби здоров'я України Гусак Н.Б. поінформувала про те, що впродовж 2025-2026 рр. відбулося декілька масштабних розширень програми реімбурсації; про зростання кількості МНН препаратів, пацієнтів, які користуються програмою «Доступні ліки»; про проведені моніторинги за напрямом «Медична допомога при гострому мозковому інсульті» в частині забезпечення пацієнтів лікарськими засобами, за напрямом «Хіміотерапевтичне лікування пацієнтів з онкологічними захворюваннями». Також проведено моніторинг стосовно закупівлі необхідних антибіотиків за напрямом «Хірургічна допомога та стаціонарна допомога». Найбільш масштабні моніторинги щодо забезпечення лікарськими засобами, медичними виробами були за двома напрямками хірургічної допомоги, а саме в частині проведення ендопротезування та заміни кришталіків пацієнтам (офтальмологічні хірургічні операції). Також Гусак Н.Б. зазначила про розпочатий цього року моніторинг діагностики КТ і МРТ в частині закупівлі препаратів контрасту для такої діагностики.

Заступник начальника 2-го відділу (протидії злочинам у медичній сфері) 2-го управління (протидії організованим формам злочинності в органах державної влади) Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України Жуковський В.В. прозвітував, що Національна поліція України вживає необхідних заходів для попередження та профілактики реалізації лікарських засобів за завищеними цінами.

Заступник Голови Антимонопольного комітету України – державний уповноважений Сандига М.В. доповів, що на виконання рішення РНБО Антимонопольному комітету України рекомендовано посилити контроль за дотриманням учасниками фармацевтичного ринку законодавства про захист економічної конкуренції та у разі виявлення ознак порушень реагувати на них. Із цією метою протягом січня-травня 2026 року завершено розгляд справ про порушення двома найбільшими дистриб'юторами законодавства про захист економічної конкуренції. АМКУ у 2025 році оштрафував обидві компанії на загальну суму 4,7 млрд грн за узгоджені антиконкурентні дії.

Сандига М.В. додав, що в жовтні 2025 р. АМКУ розпочато розгляд справи про вчинення антиконкурентних узгоджених дій, що полягають в обмеженні обсягів реалізації лікарських засобів та можуть призвести до недопущення або усунення конкуренції. Відповідачами у вказаних справах є аптечні мережі.

Сандига М.В. також зазначив, що АМКУ бере участь в адвокаційній діяльності – розробці та погодженні нормативно-правових актів; знаходиться в постійному діалозі з учасниками фармацевтичного ринку.

Заступник керівника департаменту з питань гуманітарної безпеки та координації кризового реагування Апарату РНБО України Донченко Т.М. поінформувала про заходи контролю за виконанням рішення РНБО та завдання органам влади, зокрема Кабінету Міністрів України та Офісу Генерального прокурора, які необхідно здійснити для зняття з контролю.

В обговоренні питання брали участь народні депутати України Радущкий М.Б., Дмитрієва О.О., Кузьмініч С.В., Заславський Ю.І., Міністр охорони здоров'я України Ляшко В.К.

Питання заслухано.

Р І З Н Е

4.

СЛУХАЛИ:

Щодо забезпечення належного функціонування системи екстреної медичної допомоги під час повітряних тривог та напрацювання механізмів, які дозволять забезпечити баланс між безпекою медичних працівників і необхідністю своєчасного надання допомоги громадянам у невідкладних станах.

Інформують: *Дмитрієва О.О.* – народний депутат України, заступник Голови Комітету, *Ляшко В.К.* – Міністр охорони здоров'я України.

Народний депутат України, заступник Голови Комітету Дмитрієва О.О. звернулась до Міністерства охорони здоров'я України із запитаннями:

1. Чи існують затверджені Міністерством алгоритми дій бригад екстреної медичної допомоги під час сигналу повітряної допомоги? Чи передбачено відкладення виїзду на екстрені виклики до завершення повітряної тривоги?
2. Які механізми застосовуються сьогодні для забезпечення безпеки працівників екстреної медичної допомоги під час виконання їхніх виїздів? Чи піднімали питання використання спеціалізованого захищеного або броньованого транспорту?
3. Додаткова оплата праці працівників екстреної медичної допомоги.

Міністр охорони здоров'я України Ляшко В.К. зазначив, що сьогодні всі медичні працівники працюють 24/7 в умовах можливих ракетних та шахедних обстрілів. Питання захисту медичних працівників неодноразово піднімалося під час зустрічей із працівниками екстреної медичної допомоги та керівниками центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Соціальний захист працівників екстреної допомоги порівняний до рівня ДСНС, у разі загибелі на робочому місці родина отримує 1 млн грн компенсації. Із цього року для працівників екстреної медичної допомоги запроваджено додаткові коефіцієнти на прифронтових територіях та переглянуто капітаційну ставку і станом на травень поточного року середня заробітна плата лікаря екстреної медичної допомоги становить близько 40 тис. грн.

Міністр повідомив про ситуаційні центри ДСНС, у яких на відповідному технічному обладнанні показані повітряні загрози; про домовленість делегувати у ці ситуаційні центри представника диспетчерської служби кожного центру екстреної медичної допомоги на регіональному рівні та на Національному центрі медицини катастроф. Це дозволить в оперативному режимі управляти виїздами на виклики.

В обговоренні питання брали участь народний депутат України, Голова Комітету Радущий М.Б., Голова Професійної спілки працівників охорони здоров'я України Кубанський С.А.

Питання заслухано.

5.

СЛУХАЛИ:

Про стан реалізації законодавства у сфері обігу медичного канабісу.

Інформують: *Дмитрієва О.О.* – народний депутат України, заступник Голови Комітету,
Стефанишина О.А. – народний депутат України, голова підкомітету.

Народний депутат України, заступник Голови Комітету Дмитрієва О.О. поінформувала про важливість контролю за виконанням Закону України від 21.12.2023 р. № 3528-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) для використання у навчальних цілях, освітній, науковій та науково-технічній діяльності, виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин та лікарських засобів з

метою розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування», який введений в дію 16 серпня 2024 року, та акцентувала увагу на тому, що досі не прийнято зміни до законодавства, якими буде дозволено ввезення стандартних зразків для проведення лабораторного контролю якості. Не завершено також внесення змін до ліцензійних умов і до правил виробництва та контролю якості лікарських засобів в аптеках. Залишаються питання щодо лабораторного контролю якості, навчання лікарів та фармацевтів, методичної підтримки аптечних закладів, а також щодо забезпечення достатньої кількості субстанцій для виготовлення лікарських засобів.

Народний депутат України, заступник Голови Комітету Дмитрієва О.О. звернулась до Міністерства охорони здоров'я України та інших компетентних органів із запитаннями:

1. Чи може пацієнт уже сьогодні реально отримати для лікування лікарські засоби на основі медичного канабісу незалежно від регіону проживання?
2. Скільки лікарів виписують такі призначення? Чи є протоколи, які саме лікарі можуть виписувати?
3. Яка кількість аптек, що фактично здійснюють виготовлення та відпуск таких лікарських засобів?
4. Як сьогодні вирішується питання використання стандартних зразків для лабораторного контролю до моменту внесення відповідних змін до законодавства?

Народний депутат України, голова підкомітету Стефанишина О.А. повідомила про спілкування з першими пацієнтами, які вже отримали ліки на основі медичного канабісу, та з лікаркою, яка вже виписує такі ліки дітям з епілепсією та зазначила про ефективність таких ліків.

Стефанишина О.А. наголосила на важливості реалізації товарів аптечних мереж, які мають одну виробничу аптеку, в інших аптеках мережі. Також акцентувала увагу МОЗ України на необхідності скасування квотування на виготовленні ліків в аптеках. Озвучила проблему затримки ліків на основі CBD для дітей з епілепсією на кордоні. Також зазначила на необхідності доступності ліків на основі медичного канабісу для лікування ПТСР.

Народний депутат України, Голова Комітету Радущкий М.Б. висловив пропозицію написати листа або провести зустріч із Міністерством фінансів України, яке координує діяльність Державної митної служби України.

Заступник Міністра охорони здоров'я України Гончар Є.В. відповів, що на даний час відбувається вдосконалення нормативно-правових актів, спрямованих на виконання Закону про медичний канабіс, та поінформував про стан підготовки відповідних змін до наказів МОЗ України, на необхідності яких наголошували народні депутати України.

Представники Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками повідомили, що юридичні умови для реалізації препаратів на основі медичного канабісу вже існують, але суб'єкти господарювання повинні отримати дві ліцензії (на виготовлення ліків в умовах аптеки і на обіг наркотичних/психотропних речовин), плюс відповідні квоти. Визнали, що на початковому етапі виникли труднощі з отриманням квот, однак механізм їх

перерозподілу вже відпрацьовано. Наголосили, що частина суб'єктів господарювання готова розпочати роботу, але очікує внесення змін до наказу МОЗ № 812 «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках». Щодо лабораторного контролю зазначили, що чинне законодавство дозволяє використовувати акредитовані лабораторії, а нормативні прогалини планується усунути законодавчими змінами.

Народний депутат України, Голова Комітету Радуцький М.Б. висловив занепокоєння повільним впровадженням механізмів доступу пацієнтів до препаратів медичного канабісу. Підкреслив, що поодинокі успішні приклади (зокрема у Вінниці) не вирішують проблему доступності лікування в масштабах держави. Наголосив на соціальній меті реформи, особливо щодо забезпечення дітей та інших пацієнтів, які потребують таких препаратів. Закликав МОЗ, Держлікслужбу та ДЕЦ активізувати роботу для забезпечення доступності препаратів по всій Україні. Підтримав необхідність якнайшвидшого внесення Урядом законодавчих змін щодо лабораторного контролю.

Народний депутат України, голова підкомітету Стефанишина О.А. подякувала Держлікслужбі і ДЕЦ за плідну співпрацю в питаннях щодо забезпечення належної реалізації вимог Закону про медичний канабіс та висловила пропозицію зробити нараду/робочу зустріч у Комітеті із залученням представників МОЗ, Держлікслужби, ДЕЦ, аптечних мереж, постачальників лікарських засобів, юридичних осіб, які займаються культивуванням рослин, представників бізнесу, пацієнтських організацій для обговорення проблем при реалізації законодавства у сфері обігу медичного канабісу.

Народний депутат України, Голова Комітету Радуцький М.Б. підтримав висловлену пропозицію народного депутата України, голови підкомітету Стефанишиної О.А. щодо проведення робочої наради та запропонував їй спільно з народним депутатом України, заступником Голови Комітету Дмитрієвою О.О. організувати такий захід.

Питання заслухано.

6.

СЛУХАЛИ:

Про звернення народного депутата України Дмитрієвої Оксани Олександрівни з клопотаннями про нагородження Подякою Комітету.

Інформує: *Радуцький М.Б.* – Голова Комітету.

УХВАЛИЛИ:

Підтримати клопотання народного депутата України Дмитрієвої Оксани Олександрівни та нагородити Подякою Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування заступника директора з акушерства КНП «Клінічна лікарня № 15 Подільського району міста Києва» Забудського Олександра Васильовича за вагомий внесок у розвиток сфери охорони

здоров'я України, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та активну громадянську позицію.

Рішення прийнято більшістю голосів

(на час голосування присутніх народних депутатів України – членів Комітету – 12; відсутні на зв'язку – 2 (*Гурін Д.О., Дубнов А.В.*); «за – 10 (*Радуцький М.Б., Булах Л.В., Вірастюк В.Я., Дмитрієва О.О., Заславський Ю.І., Зінкевич Я.В., Зуб В.О., Кузьмініх С.В., Перебийніс М.В., Стефанишина О.А.*); проти – 0; утрималися – 0»).

Голова Комітету

М.Б. РАДУЦЬКИЙ

Секретар

Я.В. ЗІНКЕВИЧ

